

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO
NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

ok. 1350 r.; XIX w.

3. Miejscowość

DUNKOWA

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat milicki

Gmina Milicz

6. Współrzędne geograficzne

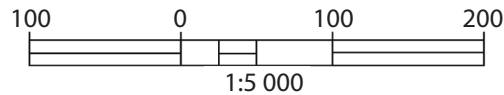
51°32'14"N 17°09'49"E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

4

 granica historycznego układu ruralistycznego

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

Ok. 1350 r. Sdimowe; 1475 r. Donkawe, Zdunckowa; 1615 r. Dunckowa; 1639 r. Sdunckowe; 1845 r. Donkawe; 1942 r. Freihufen

Historia wsi:

pierwsza wzmianka pochodzi z ok. 1350 r. w wykazie dziesięcin wrocławskiego probostwa katedralnego. W 1475 r. wymienia się Merttena Servadhke, który za służenie końmi księciu Konradowi otrzymuje włókę lasu w Donkawe. W 1639 r. wieś liczyła 34 włóki pól, w 1657 r. zamieszkiwało ją 26 osób. W wykazie z 1787 r. we wsi znajduje się szkoła, 3 budynki gminne, 10 zagród i 24 domostw chłopskich, zamieszkiwało tam 293 osoby. W 1836 r. powstaje druga szkoła. W 1845 r. wieś liczy 371 mieszkańców, z czego 13 katolików. Liczba domów wzrosła do 45, znajdowało się tam sołectwo oraz wiatrak. Do 1847 r. powstaje również młyn wodny i 10 tkalni. Właścicielem jest baronowa von Troschke.

Układ przestrzenny:

wieś pierwotnie o cechach owalnicy rozciągnięta równoleżnikowo, z czasem o zabudowanym nawsiu i układzie dróg równoległych do centralnej części prostokątnej. Zabudowa zagrodowa nierównomierna, warta tylko miejscami przy drodze głównej. W części zachodniej zlokalizowany staw.

Stanowiska AZP:

brak zlokalizowanych stanowisk w granicach układu wsi.

Postulaty:

zachowanie i rewaloryzacja układu przestrzennego przez utrzymanie charakteru wsi i poprzez wprowadzenie zabudowy szczytowo lub kalenicowo względem osi drogi w 1. linii zabudowy lub poprzez zamykanie czworobocznych zagród; wymóg stosowania tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp., ochrona historycznej zieleni i stawów

Istniejące zagrożenia:

degradacja układu owalnicowego i zabudowa nawsia; wprowadzanie współczesnej zabudowy nieuwzględniającej związków przestrzennych, tworzenie nowych linii zabudowy na obszarach pierwotnie przeznaczonych na łąki i pola, rozbiórka i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów

Bibliografia:

Wytoczne konserwatorskie dla planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Milicz, OBiDZ Wrocław 1993

Zimmermann F.A., Beiträge zur Beschreibung von Schlesien. Brieg 1785, 7. Bd. S. 430

Knie J. G., Alphabetisch-statistisch- topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien, Breslau 1845, S. 104

Meßtischblatt, oprac. 1886, popr. i wyd. 1942, skala 1: 25 000

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

marten 2023
chanta Kowalska